

a

llegim

46-47

- Entrevista a Antonio Manzini
- 'Els argonautes', de Maggie Nelson: un llibre singular i necessari

48-49

- La nova editorial Pànic reivindica l'obra de Gérard de Nerval
- La vida d'un cargol que farà les delícies de nens i nenes

Encara que es permeti prendre una copa de vi blanc a les deu del matí –quan la majoria de mortals opten pel café sol o amb llet–, l'alcohol no afecta ni la velocitat ni l'agudesia mental d'Empar Moliner, que torna per duplicat als taulells de novetats. Al'antologia *T'estimo si he begut*, que inclou els contes que es podran veure adaptats escènica al Poliorama a partir del 21 de març, s'hi suma el nou llibre de l'escriptora i periodista, *És que abans no érem així* (Columna). Són onze contes que parlen de relacions tòxiques entre escriptores, de com l'esport i la dieta poden enfonsar una parella consolidada, de noies que carreguen cocaïna des de Colòmbia i d'una novel·lista que accepta fer de pregonera de la festa de la bruixa d'un poble sense ser conscient de tots els obstacles protocol·laris que haurà de superar.

Què diferencia els nous contes del teu llibre anterior, *Tot això ho faig perquè tinc molta por*?

El cos m'ha demanat escriure coses més divertides, però em temo que hi ha la tristesa i depressió de sempre... [riu]. Formalment, són dos llibres molt diferents. Aquí, per exemple, col·loco un conte molt llarg al costat d'un de curt que el resumeix: el que he explicat en 50 pàgines t'ho torno a dir en deu línies. També hi ha una distopia, *Manual de les bones pràctiques sexuals (recomanades)*, en què imagino un futur no ideal.

¿El futur de la idea de consentiment sexual portada a un extrem?

Empar Moliner

Espectora i periodista

'És que abans no érem així' és el títol del nou llibre de contes d'Empar Moliner. Aborden relacions tòxiques, recorden un passat millor o imaginem un futur en què es legisla sobre les pràctiques sexuals bones i dolentes

“Podria acabar passant que el sexe estigui mal vist”

◆◆◆◆◆ Jordi Nopca

PERE TORDERA

Vaig pensar que algunes pràctiques sexuals podrien acabar sent proscrietes en un futur perquè es consideressin vexatòries. Podria acabar passant que el sexe estigués mal vist. La penetració, vull dir.

Em sembla que aquesta idea ja és molt present, almenys en alguns entorns.

Ja ho és? I per què passa? És veritat, això que em dius?

Diria que sí.

Fa temps es parlava de com el porno era vexatori per a les dones. A mi em sembla vexatori per a tothom: dones, homes i alguna serp que de vegades surt a les pel·lícules. Aquesta és l'essència del porno, si és que se'n pot dir així. Ara es diu que el porno és més violent que abans i que és un mal exemple, sobretot per als nois que el miren. No sé si el porno ha canviat gaire, perquè no estic tan al dia, però sabem que és una fantasia, igual que sabem que Superman no vola.

El conte planteja una situació en què l'Ajuntament de Barcelona legisla sobre pràctiques sexuals "bones i dolentes".

La recerca de la llibertat por ser una presó. Aquesta és la idea de fons. El regidor que protagonitza el conte vol que les dones no siguin violentades, i per aconseguir-ho acaba lligant-se les que no li agraden, per no tenir temptacions. Arriba a pensar que un ball com la lambada, que és oferiment, pot ser sexista.

Hi ha ball d'oferiment i ball d'empo-derament, com el trap.

Depèn! [riu] Després d'haver tingut una vida molt divertida –espero que ho continuï sent durant molts anys–, crec que la sort més gran és tenir sexe estant enamorat, el moment en què desig i amor van junts. Quan això passa és bestial.

El conte que bateja el llibre, *És que abans no era així*, comença al present i va cap enrere, fins a la prehistòria, per demostrar una fal·làcia.

Em diverteix pensar que fins a les cavernes hi havia una mare queixant-se dels joves. Dic una mare perquè els personatges del conte són femenins: que no se'm malinterpreti [riu].

N'hi ha un altre, *Ja et porto, deixa...*, que juga amb el gènere fantàstic.

La majoria de contes parteixen d'un fet real o d'alguna cosa que he vist. És un mètode molt habitual en els escriptors contemporanis. Aquí començo amb una periodista que vol portar una becària a casa, i pel camí comença a parlar-li dels fills. Es fa molt pesada, perquè és l'únic tema que li interessa. Hi ha gent que és així, que sap redirigir qualsevol conversa cap a les seves criatures. Una mica ho entenc, perquè quan tens fills és la cosa més bèstia del món... però al conte la conversa s'allarga i s'allarga, i acaba amb un plantejament no realista.

M'ha recordat un dels primers contes de Quim Monzó, *Història d'un amor*. Era un homenatge?

No n'era conscient, però ho podria ser, esclar. Em costa dir quin és el meu llibre preferit de Monzó, però un que m'estimo especialment és *L'illa de Maians*. A Catalunya passa una cosa, i és que la gent està acostumada a llegir contes per a adults. Poden arribar a ser un *bestseller*! Això no és habitual: tret d'Anglaterra conec pocs llocs on això passi.

Quins motius hi veus?

Que hi ha una tradició d'autors potent que arrenca amb Víctor Català. És molt bona: hi ha un conte d'ella en què parla dels peus perbullits d'un pobre, és a dir, bullits dues vegades, com es bull el bacallà! [riu] Després de Víctor Català vam tenir Mercè Rodoreda, i d'allà vam passar a Pere Calders, que va ser una gran revolució. De Calders arribem a Monzó i a tots els que venen després. La dècada dels 80 va ser clau a l'hora de reinventar el català.

Els llegies a tots ells, però també molta literatura anglosaxona.

John Cheever, Martin Amis, Dorothy Parker... també Charles Bukowski, que era un humanista però se l'ha llegit malament per la qüestió sexual. A vegades em pregunto què tenen en comú aquests autors que tant m'agraden, i és que tots han publicat grans contes i que són mals bevedors.

L'alcohol és present en força contes del llibre. A *Ester (sense hac)*, una mica de vi pres massa de pressa passa factura a la protagonista.

La idea d'aquest conte és explicar el trajecte d'una senyora molt *pija* d'una urbanització que, en qüestió de poques hores, acaba convertida en prostituta i dormint al costat d'un sense sostre.

"LA RECERCA DE LA LLIBERTAT POT ACABAR SENT UNA PRESÓ", DIU L'ESCRITORA, QUE ACABA DE PUBLICAR DOS NOUS LLIBRES

ALGUNS DELS CONTES D'EMPAR MOLINER EXPLOREN "AQUESTA TERRA DE NINGÚ" QUE QUEDA ENTRE ELS 50 I 60 ANYS

Tot comença perquè veu com el marit i les filles s'enriuen de la seva cel·lulitis. És un conte dur.

L'Ester del conte és un personatge que se sent humiliat. S'enfada per la brometa de la cel·lulitis, però també perquè el marit i les filles no han sopat el que ella els havia deixat preparat. Això passa molt! [riu] Té aquella edat en què vestida encara pot enganyar, però despullada ja no... El personatge recorda que abans era ferotgement desitjada i que ara és ferotgement ignorada.

Si anem repassant la teva trajectòria, que va començar amb *L'ensenyador de pisos que odiava els mims* (1999), veiem que els teus personatges es van fent grans.

Hi ha coses que fa vint anys que no veia, com la idea de fer-se gran, aquesta terra de ningú que són entre els 50 i els 60. Massa jove per morir, massa vella per al rock'n'roll. Aquest és un dels temes que apareix en alguns dels contes del llibre. També els fills.

Aquí hi ha uns quants contes ambientats en urbanitzacions.

Al principi, quan s'havia posat de moda, escrivia sobre cases de parets grogues i sofàs blaus. Ara m'encanta fer aparèixer les urbanitzacions. A *Roba amiga* un home veu que la seva dona s'ha desfet de camises i pantalons que ell portava anys enrere, quan encara li entraven.

Una família de drapaires agafa la roba i se la posa. És com si s'emportessin el passat del protagonista.

Quan veu el drapaire amb la seva antiga camisa s'adona que quan l'havia portat, encara que no se n'adonés, era feliç. I ho troba a faltar.

En un altre conte fas aparèixer el món de la droga. Els mafiosos compren la carn al Bonpreu.

Volia explicar la història d'una noia ingènua, una estudiant d'una escola de teatre musical que decideix fer de mula d'un carregament de cocaïna. Vaig tenir la idea perquè em van explicar que hi ha mules que es fan servir de carn de canó perquè pugui entrar un carregament més gran de droga al país.

L'home del conte *Núria (diuen els metges que t'haig de parlar)* decideix aprimar-se i portar una vida més sana.

Hi ha un moment a la vida que comences a fer triatlons. El problema és quan un dels dos opta per canviar i l'altre no: la Núria creu que el seu marit l'ha traït perquè s'ha aprimat. L'amor que sent per ell és fagocitador: la Núria, la seva dona, se l'estima, però alhora voldria ser la seva vídua.

Abans em deies que els contes eren divertits, i mentre els llegeixes és veritat que rius, però si hi penses gaire el somriure se't glaça.

Els lectors d'ara volen llegir històries reals, que els facin sentir una mica més savis quan les acaben, o que hi hagi personatges que superen traves i s'empoderen.

Els teus contes no són així.

A mi els lectors no em poden explicar en una firma de llibres que s'han sentit identificats amb els personatges. Si ho fessin voldria dir que són uns desgraciats! ♦

CINC LLIBRES CLAU DE L'AUTORA

'L'ensenyador de pisos...'

"El costumisme s'ha criticat molt: jo, en canvi, l'adoro –diu Moliner–. M'encanta el que pejorativament es coneix com a descripció de costums. Als meus contes hi ha situacions de la vida moderna, urbana i contemporània". El seu debut, publicat el 1999, n'és un bon exemple.

'T'estimo si he begut'

Després de fixar-se en "una estètica de barri" i el seu entorn –i aconseguir el premi Josep Pla el 2000–, l'autora va publicar *T'estimo si he begut* (2004) a Quaderns Crema, amb una notable repercussió crítica i de vendes. El llibre es va traduir al castellà, l'alemany i l'anglès.

'Desitja guardar els canvis?'

Busco senyor per amestrat i el que sorgeixi (2005) i *Desitja guardar els canvis?* (2006) són el díptic de llibres d'articles que Moliner va publicar, basats en les columnes que escrivia per al diari *El País*. Hi ha molta ironia, mordacitat i capacitat d'anàlisi.

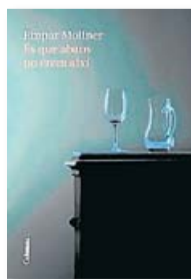
'La col·laboradora'

Moliner va triar com a protagonista de *La col·laboradora* (2012) una "mena de negra" literària, que escriu "llibres pràctics de tota mena: de creixement personal, de saber estar i de frases cèlebres" fins que li demanen que escrigui "la vida d'una dona que va morir durant la Guerra Civil".

'Tot això ho faig perquè tinc molta por'

Beneït pel premi Rodoreda, *Tot això ho faig perquè tinc molta por* va arribar sis anys després de *No hi ha terceres persones* (2010). Hi apareixien temes recurrents, com els tertulians, els premis literaris, les mascotes i les parelles en crisi, i alguna novetat, com les criatures i el *running*.

ÉS QUE ABANS NO EREM AIXÍ
EMPAR MOLINER
COLUMNA
232 PÀG. / 19 €